

РЕШЕНИЕ

№ 121

гр. София, 08.01.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ГО I-2 СЪСТАВ, в публично заседание на петнадесети декември през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Евгени Георгиев

при участието на секретаря Йоана П. Петрова
като разгледа докладваното от Евгени Георгиев Гражданско дело № 20221100111709 по описа за 2022 година

I. ОБСТОЯТЕЛСТВА, ТВЪРДЕНИ ОТ СТРАНИТЕ, И ИСКАНИЯ НА СТРАНИТЕ КЪМ СЪДА

1. На ищеца

[1] В искова молба от 07.11.2022 г. Р. М. Р. е заявил, че на 21.11.2020 г. е пътувал в лек автомобил „Ауди“, и е участвал в пътно-транспортно произшествие (ПТП), предизвикано от И.Б., чиято гражданска отговорност (ГО) е била застрахована при ответника ЗД „Д.Б.Ж.И З.“ АД (З.). От ПТП Р. Р. е получил травма на нервни коренчета в шийния отдел на гръбначния стълб. Уврежданията са му причинили болки и страдания.

[2] На 19.10.2021 г. Р. Р. е изпратил уведомление на З. за настъпилото застрахователно събитие и е поискал да му заплати обезщетение за имуществени и неимуществени вреди. З. е определил 1 000,80 лева обезщетение за имуществени и неимуществени вреди. Р. Р. не се е съгласил с

така определеното обезщетение. Затова той моли съда да осъди ответника да му заплати:

- 30 000,00 лева обезщетение за неимуществени вреди;
- 701,60 лева обезщетение за имуществени вреди;
- законната лихва върху двете суми от 21.11.2020 г. до окончателното изплащане (исковата молба, л. 2-5 от делото).

2. На ответника

[3] З. е подал писмен отговор и е оспорил предявения иск. Той е заявил, че:

1. И.Б. не е причинил ПТП;
2. Р. Р. не е претърпял твърдените неимуществени вреди;
3. търсеното обезщетение за неимуществени вреди е прекомерно;
4. е заплатил 1 000,80 лева обезщетение на Р. Р. и не дължи повече;
4. Р. Р. е допринесъл за настъпването на уврежданията, тъй като е бил без или с неправилно поставен обезопасителен колан. Ето защо З. моли съда да отхвърли исковете (писмения отговор, л. 70-73 от делото).

3. Насрещни твърдения на ищцата

[4] Р. Р. е заявил, че действително З. му е заплатил 1 000,80 лева – 650,00 лева обезщетение за неимуществени вреди и 350,80 лева обезщетение за имуществени вреди - но те не са достатъчни да обезщетят вредите му. Р. Р. твърди, че: И.Б. е причинил ПТП; претърпял е твърдените вреди и не е прекомерно обезщетението за тях, което търси; бил е с поставен обезопасителен колан. Затова Р. Р. моли съда да осъди З. му заплати: 29 350,00 лева обезщетение за неимуществени вреди; 350,80 лева обезщетение за имуществени вреди (допълнителната искова молба, л. 75-77 от делото).

II. ОБСТОЯТЕЛСТВА, КОИТО СЪДЪТ УСТАНОВЯВА, СЛЕД

КАТО СЕ ЗАПОЗНА С ФАКТИЧЕСКИТЕ ТВЪРДЕНИЯ НА СТРАНИТЕ И ПРЕЦЕНИ ДОКАЗАТЕЛСТВАТА, СЪБРАНИ ПО ДЕЛОТО

[5] Не се спори, че Р. Р. е бил роден на ***** г. Той е бил добър, тих и скромен (показанията на свидетелката Д., л. 151). Към ноември 2021 г. той е имал дегенеративно дистрофични промени в шийния отдел на гръбначния стълб, които са били възрастово обусловени и са били прогресиращи и необратими (стр. 12 от заключението на вещото лице д-р С., л. 108-120).

[6] На 21.11.2020 г. около 18:00 часа Р. Р. е пътувал на лявата задна седалка на лек автомобил „Ауди“, който е изчаквал светването на зелен сигнал на светофара на кръстовището на бул. „Овча купел“ и бул. „Цар Борис III“. Р. Р. е бил с поставен обезопасителен колан. Зад автомобила „Ауди“ е бил спрял таксиметров автомобил.

[7] В същото време зад тях по бул. „Овча купел“ към кръстовището с бул. „Цар Борис III“ И.Б. е управлявал лек автомобил „Опел“. Лекият автомобил „Опел“ е ударил таксиметровия автомобил с около 40 км/ч., от което таксиметровият автомобил се е придвижил напред и е ударил лекия автомобил „Ауди“.

[8] От удара Р. Р. е получил камшичен удар във врата, който е причинил на Р. Р. навяхване и разтягане на свързочния апарат на шийния отдел (стр. 5-8 от заключението на вещите лица доц. Х. и д-р М., л. 136-143). Не се спори, че към този момент ГО на И.Б. е била застрахована при З..

[9] Ако Р. Р. не е имал дегенеративни промени в шийния отдел на гръбначния стълб, той би се възстановил от травмата, получена от ПТП, за около осем до 10 седмици, като би изпитвал интензивни болки през първите 20 дни след увреждането. Той би носил шийна яка само около два-три дни и би се лекувал медикаментозно около 10 дни (стр. 12-13 от заключението на вещото лице д-р С., л. 108-120; показанията на вещото лице д-р С., л. 148-

149). След увреждането Р. Р. е станал по-изнервен, трудно е спял, необходима му е била специална възглавница (показанията на свидетелката Р.а, л. 149-150). За лечението си той е заплатил 625,14 лева (разходните документи, л. 45-54. Съдът не приема, че са били свързани с лечението на Р. Р. закупуването на: Фаматодин – лекарството е за киселини и язва; Биона – лекарството е за ставни увреждания; Триптозин – лекарството е за депресия).

[10] Увреждането на Р. Р. е близко до това, което е било предмет на обезщетяване на решение на САС 639-2023-7-ми с-в по в. гр. д. 3 200/2022 г. Увреждането на шията на ищците по решения на САС 982-2023-8-ми с-в по в. гр. д. 467/2023 г. и 146-2023-12-ти с-в по в. гр. д. 2 149/2023 г. е близко до увреждането на Р. Р.. Предмет на последните две решения на САС обаче, е било и обезщетяването на неимуществени вреди от сътресение на мозъка, което е правило по-тежко цялостното увреждане по тези две решения на САС (показанията на вещото лице д-р С., л. 148-149).

[11] На 19.10.2021 г. Р. Р. е поискал от З. да му заплати обезщетение за имуществени и неимуществени вреди (уведомлението, л. 9-10). На 14.01.2022 г. З. е изплатил на Р. Р. 1 000,80 лева обезщетение (платежното, л. 15). Не се спори, че от тези 1 000,80 лева 650,00 лева са били за неимуществени вреди, а 350,80 лева за имуществени вреди. Не се спори, че З. не е заплащал на Р. Р. други суми.

[12] Р. Р. е заплатил: 2 000,00 лева на адвокат (л. 8); 1 250,00 лева държавна такса (л. 8а и л. 67); 175,00 лева за вещи лица (л. 90); 5,00 лева за съдебно удостоверение (л. 156). Той е направил разноски за общо 3 430,00 лева. З. е заплатил: 775,00 лева за вещо лице (л. 94-95); 5,00 лева за съдебно удостоверение (л. 98). З. е направил разноски за общо 780,00 лева и е бил представяван от юрисконсулт.

III. ПРИЛОЖИМО КЪМ СПОРА ПРАВО, СЪОТНАСЯНЕ НА УСТАНОВЕНИТЕ ФАКТИ КЪМ ПРИЛОЖИМОТО ПРАВО И РЕШЕНИЕ НА СЪДА ПО ДЕЛОТО

[13] Р. Р. е предявил иски по чл. 432, ал. 1 от КЗ, връзка с чл. 429, ал. 1, т. 1 от КЗ за заплащане на обезщетение за неимуществени и имуществени вреди от увреждане, вследствие на ПТП.

1. По иска по чл. 432, ал. 1 от КЗ, връзка с чл. 429, ал. 1, т. 1 от КЗ

[14] Съгласно чл. 429, ал. 1, т. 1 от КЗ, с договора за застраховка ГО застрахователят се задължава да покрие в границите на застрахователната сума, определена в застрахователния договор, отговорността на застрахования за имуществени и неимуществени вреди, причинени от него на трети лица, които са пряк и непосредствен резултат от застрахователното събитие. Увреденото лице, спрямо което застрахованият е отговорен, има право да иска обезщетението пряко от застрахователя по застраховка ГО (чл. 432, ал. 1 от КЗ).

[15] Следователно предпоставките за уважаване на исковите са:

1. Р. Р. да е участвал в застрахователно събитие, покрито от застраховка ГО;
2. това застрахователно събитие да е причинило увреждания на Р. Р.;
3. И.Б. да е причинил ПТП и неговата ГО да е била застрахована при З.;
4. вследствие на уврежданията Р. Р. да е претърпял неимуществени и имуществени вреди;
5. З. да не е изплатил на Р. Р. пълното обезщетение за тези вреди.

[16] Съдът установи, че:

1. на 21.11.2020 г. Р. Р. е участвал в ПТП, което е било покрит риск по застраховка ГО;
2. от ПТП Р. Р. е претърпял увреждания;
3. ПТП е било причинено от И.Б., чиято ГО е била застрахована при З.;
4. от уврежданията Р. Р. е претърпял болки, страдания и неудобства и е

заплатил 625,14 лева за лечението си;

5. З. е заплатил на Р. Р. само 650,00 лева обезщетение за неимуществени вреди и 350,80 лева обезщетение за имуществени вреди.

[17] Налице са предпоставките за уважаването на иска за имуществени вреди за 274,34 лева (625,14-350,80). Затова съдът осъжда З. да заплати на Р. Р. 274,34 лева обезщетение за имуществени вреди, като отхвърля иска за разликата над 274,34 лева до предявения размер от 350,80 лева.

[18] Налице са предпоставките и за уважаването на иска за неимуществени вреди. За да установи за какъв размер искът е основателен, съдът следва да определи какво обезщетение за неимуществени вреди се дължи. Съдът следва да определи размера на обезщетението за неимуществени вреди към момента датата на увреждането (решение на ВКС 95-2009-I Т. О. по т. д. 355/2009 г.). Ето защо съдът приема, че следва да определи обезщетението за неимуществени вреди към датата на ПТП – 21.11.2020 г.

[19] Съгласно чл. 52 от ЗЗД, обезщетенията за неимуществени вреди се определят от съда по справедливост. Справедливостта не е абстрактно понятие. То е свързано с преценката на конкретни обективно съществуващи обстоятелства, които съдът следва да отчете при определяне размера на обезщетението. Такива обективни обстоятелства при телесните увреждания са: 1. характерът на увреждането; 2. начинът на извършването му; 3. обстоятелствата, при които е извършено; 4. допълнителното влошаване състоянието на З.то; 5. причинените морални страдания, осакатявания, загрозявания и др. (т. II от ППВС 4/1968 г.).

[20] При определянето на обезщетението към датата на увреждането съдът следва да отчита още два фактора. Първият фактор са конкретните икономически условия и нивата на застрахователно покритие към момента на увреждането (Решение на ВКС 83-2009-II Т.О. по т. д. 795/2008 г., Решение 1-2012-II Т.О. по т. д. 299/2011 г., в което ВКС отново с решение, постановено

по реда на чл. 290 от ГПК, се е произнесъл по този въпрос).

[21] На второ място трябва да се съобрази практиката на високостепенни съдилища за присъждане на обезщетения за неимуществени вреди по близки случаи (не само относно вида на увреждането, но и относно момента на настъпване на увреждането). Въпреки че настоящият съд да не е обвързан от тези размери, голямото му отдалечаване от тях, без да има големи различия в установените обстоятелства, би създавало впечатление за необоснованост на решението на съда, за правна несигурност, а оттам и недоверие към съдебната система. Затова съдът отчита и този фактор.

[22] Минималният размер на застрахователните суми по застраховка ГО за неимуществени вреди от телесно увреждане на едно лице е бил:

- 700 000,00 лева до 01.01.2010 г.;
- 1 000 000,00 лева след 01.01.2010 г. до 11.06.2012 г. (§ 27 от ПЗР на КЗ (отм));
- 2 000 000,00 лева след 11.06.2012 г. до 01.01.2016 г. (чл. 266 от КЗ (отм)). С приемането на КЗ, в сила от 01.01.2016 г., минималната застрахователна сума вече е 10 420 000,00 лева (чл. 492, т.1 от КЗ).

[23] През 2020 г. икономическата обстановка в страната не се е променяла. Така например през цялата 2020 г. минималната работна заплата (МРЗ) е била 610,00 лева^[1].

[24] Съдът установи, че към момента на ПТП Р. Р. е бил на 46 години. Той е бил добър, тих и скромен; имал е дегенеративно дистрофични промени в шийния отдел на гръбначния стълб, които са били възрастово обусловени и са били прогресиращи и необратими.

[25] От ПТП Р. Р. е получил камшичен удар във врата, който му е причинил навяхване и разтягане на свързочния апарат на шийния отдел. Ако Р. Р. не е имал дегенеративни промени в шийния отдел на гръбначния стълб,

той би се възстановил от травмата, получена от ПТП, за около осем до 10 седмици, като би изпитвал интензивни болки през първите 20 дни след увреждането. Той би носил шийна яка само около два-три дни и би се лекувал медикаментозно около 10 дни. След увреждането Р. Р. е станал по-изнервен, трудно е спял, необходима му е била специална възглавница.

[26] САС е определил 13 000,00 лева обезщетение за неимуществени вреди за увреждане от 09.04.2020 г. с решение 639-2023-7-ми с-в по в. гр. д. 3 200/2022 г. Съдът установи, че увреждането, предмет на обезщетяване по това решение на САС, е много близко до увреждането на Р. Р.[\[2\]](#).

[27] САС е определил 15 000,00 лева и 25 000,00 лева обезщетения за неимуществени вреди за увреждания от 2020 г. с решения: 146-2023-12-ти с-в по в. гр. д. 2 149/2023 г.[\[3\]](#); 982-2023-8-ми с-в по в. гр. д. 467/2023 г.[\[4\]](#). Съдът установи, че предмет на обезщетяване и по двете решения обаче, са били не само близки увреждания на шията, но и сътресения на мозъка, което е правило общата травма по-тежка.

[28] Съдът отчита всички установени обстоятелства и факторите за определяне на обезщетението за неимуществени вреди. Съдът отчита, че настоящото увреждане е много близко до това, предмет на обезщетяване на решение на САС 639-2023-7-ми с-в по в. гр. д. 3 200/2022 г. и по-леко от тези, предмет на обезщетяване на решения на САС: 146-2023-12-ти с-в по в. гр. д. 2 149/2023 г.; 982-2023-8-ми с-в по в. гр. д. 467/2023 г. Затова съдът приема, че 13 000,00 лева е справедливо обезщетение за неимуществените вреди, които Р. Р. е претърпял.

[29] Съдът установи, че З. е заплатил на Р. Р. 650,00 лева обезщетение за неимуществени вреди. Следователно искът на Р. Р. е основателен и съдът го уважава за 12 350,00 лева, а го отхвърля за разликата над 12 350,00 лева до пълния предявен размер от 29 350,00 лева. Възражението на З. за съпричиняване е неоснователно, защото съдът установи, че Р. Р. е бил с поставен обезопасителен колан.

2. По разноските

[30] Р. Р. търси разноски. Той е направил такива за 3 430,00 лева.

[31] Съгласно чл. 78, ал. 1 от ГПК, ищецът има право на разноски съобразно уважената част от иска. Съдът уважава исквете за 12 624,34 лева при първоначално предявен размер от 30 701,60 лева. Затова съдът осъжда З. да заплати на Р. Р. 1 410,40 лева разноски ($3\,430 \times 12\,624,34 / 30\,701,60$).

[32] З. също търси разноски. Той е направил такива за 780,00 лева и е бил представляван от юрисконсулт.

[33] Съгласно чл. 78, ал. 3 от ГПК, ответникът има право на разноски съобразно отхвърлената част от иска. Съдът отхвърля исквете за 18 077,26 лева при първоначално предявен размер от 30 701,60 лева. Затова съдът осъжда Р. Р. да заплати на З. 459,26 лева разноски по делото и 176,64 лева юрисконсултско възнаграждение ($300,00 \times 18\,077,26 / 30\,701,60$). Ето защо съдът

[1] ПМС 350/19.12.2019 г. за определяне на нов размер на минималната работна заплата.

[2] САС е установил, че вследствие на ПТП ищецът е получил навяхване в областта на шията, което е наложило възстановяване, което е било по-продължително от обичайния за такъв вид заболяване не само поР. естеството на увреждането, но и поР. наличието на предходно заболяване на пострадалия в областта на врата. Ищецът се е бил възстановил напълно от травмата и перспективата е била благоприятна. Ищецът е имал леки, но трайни козметични белези в областта на главата и лицето.

[3] САС е установил, че вследствие на ПТП ищецът е получил: навяхване на шията; мозъчно сътресение с посттравматична церебрастения, без загуба на съзнание. Проведено е било комплексно лечение с обездвижване на шийния гръбнак с мека шийна яка. Предписани са били съответни за лечението медикаменти. Обичайното възстановяване от мозъчно сътресение е било 25 дни, но ищецът е имал и мозъчна церебрастения, което е обусловило възстановяване от няколко месеца. Травмата на шията е била с възстановителен период от около 21-25 дни. Травмите са причинявали на ищеца по-силни болки в острия период, в първите 10-14 дни, с постепенно намаляване до края на пълния възстановителен период. Възможна е била поява на леки болеви оплаквания за по-дълъг период от време. Острият период на мозъчното сътресение се е наслагвал върху оплакванията от шийния гръбнак, водещи до намалена физическа дееспособност поР. болка и от самата общомозъчна симптоматика - принудително търсене на тихи и затъмнени части на жилището, провокиране на болка от силна светлина и др. Болките в областта на главата на ищеца за около три-четири месеца са му пречили да работи, тъй като не е бил в състояние да използва компютър.

[4] САС е установил, че към момента на увреждането ищцата е била на 51 години. Вследствие на ПТП тя е получила: навяхване на шията; лекостепенна черепно-мозъчна травма – сътресение на мозъка; повърхностна

травма на главата в тилната област. Възстановителният период е бил около три месеца.

РЕШИ:

[34] **ОСЪЖДА** ЗАД „Д.Б.Ж. И З.“ АД да заплати на Р. М. Р. следните суми:

- 12 350,00 лева на основание чл. 432, ал. 1, във връзка с чл. 429, ал. 1, т. 1 от Кодекса за застраховане (КЗ) обезщетение за неимуществени вреди вследствие на увреждания от пътно-транспортно произшествие (ПТП) от 21.11.2020 г., плюс законната лихва от 19.10.2021 г. до окончателното изплащане;

- 274,34 лева на основание чл. 432, ал. 1, във връзка с чл. 429, ал. 1, т. 1 от КЗ обезщетение за имуществени вреди вследствие на увреждания от ПТП от 21.11.2020 г., плюс законната лихва от 19.10.2021 г. до окончателното изплащане;

- 1 410,40 лева разноски по делото на основание чл. 78, ал. 1 от ГПК.

[35] **ОТХВЪРЛЯ** следните иски по чл. 432, ал. 1, връзка с чл. 429 от КЗ на Р. М. Р. срещу ЗАД „Д.Б.Ж. И З.“ АД:

- иска за обезщетение за неимуществени вреди за разликата над 12 350,00 лева до пълния предявен размер от 29 350,00 лева;

- иска за обезщетение за имуществени вреди за разликата над 274,34 лева до пълния предявен размер от 350,80 лева.

[36] **ОСЪЖДА** Р. М. Р. да заплати на ЗАД „Д.Б.Ж. И З.“ АД 459,26 лева разноски по делото и 176,74 лева юрисконсултско възнаграждение на основание чл. 78, ал. 3 от ГПК.

[37] Решението може да бъде обжалвано с въззивна жалба пред САС в двуседмичен срок от връчването му.

[38] Ако ответникът обжалва изцяло решението, с въззивната си жалба той следва да представи доказателство, удостоверяващо внасянето 272,00

държавна такса по сметка на САС. Ако ищецът обжалва изцяло решението, с въззивната си жалба той следва да представи доказателство, удостоверяващо внасянето на 345,00 лева държавна такса. Ако някоя от страните обжалва частично решението, с въззивната си жалба тя следва да представи доказателство, удостоверяващо внасянето на 2% държавна такса върху обжалваната сума, но не по-малко от 25,00 лева за всеки от двата предявени иска. При неизпълнение съдът ще върне въззивната жалба.

Съдия при Софийски градски съд: _____